

na základe obžaloby firmy »V. spoločnosť pre stavbu silníc Ž.«, že sa to síce neprejavilo vo výroku o kvalifikácii trestného činu obžalovaného, že to však malo vliv na určenie útrat trestného pokračovania, lebo obidva súdy pri určení útrat právneho zastúpenia prihliadly k ustanoveniam § 7 vlád. nar. č. 95/1923 Sb. z. a n.

Týmto postupom a rozhodovaním porušily však súdy zákon v ustanovení § 5, odst. 1 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., ktorý výčetne uvádza, kto kromе fyzických osôb požíva tiež ochrany cti podľa tohoto zákona a teda kto je kromе fyzických osôb oprávnený k súkromnej žalobe pre trestný čin podľa tohoto zákona (§ 15, odst. 1 cit. zák.). Medzi týmito oprávnenými k súkromnej obžalobe nie sú uvedené obchodné a priemyselné podniky, lebo tieto neľze zahrnúť ani pod pojem »korporácií zákonom uznaných.« To plynie bezpochybne aj z dôvodovej zprávy ústavnoprávneho výboru poslaneckej snemovne Národného Shromaždenia k osnove tohoto zákona, ktorá výslovne uvádza, že vládny návrh zákona priznával ochranu cti aj spoločnostiam práva obchodného, čo však menovaný výbor nepovažoval za nutné a vrátil sa k zákonnému stavu, ktorý tu bol podľa § 492 tr. zák. drier rak., ktorému aj prispôbil znenie osnovy tak, ako sa neskoršie aj stala zákonom.

Firma »V.« ako spoločnosť obchodného práva vôbec nepožíva ochrany cti a nemôže byť ani predmetom trestného činu proti bezpečnosti cti.

Podľa toho, čo bolo uvedené, nebol zisteným činom obžalovaného spáchaný prestupok pomluvy na škodu firmy »V., spoločnosť pre stavbu silníc Ž.« Preto najvyšší súd vyhovel opravnému prostriedku, podanému generálnou prokuratúrou podľa § 441 tr. p.

Čís. 5496.

Preskúmal-li sborový súd ako súd odvolací sám svoje usnesenie, porušil zákon v ustanoveniach § 378, odst. 3, § 556, odst. 1 tr. p. a zavinił zmätok podľa § 384, čís. 4 tr. p.

Ustanovenie § 323, odst. 1 tr. p. prepokladá upustenie od obžaloby podľa zákona učinené, t. j. v takom období pokračovania, kedy s ním zákon spojuje ešte vliv na rozhodnutie súdu práve v tomto ustanovení zákona stanovený.

Upustil-li súkromný žalobca proti ustanoveniu § 19, odst. 1 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. od obžaloby teprv na odvolacom hlavnom pojednávaní, nemôže byť na základe tohoto jeho prejavu trestné pokračovanie zastavené.

(Rozh. zo dňa 28. januára 1936, Zm III 596/35.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti E. P. pre prestupok pomluvy podľa § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. vyhovel opravnému prostriedku pre zachovanie právnej jednotnosti, podanému generálnou prokuratúrou podľa § 441 tr. p., a vyslovil, že pravoplatným usnesením krajského súdu v Nitre zo dňa 29. marca 1935, č. To 76/35, pokiaľ ním bolo pozbavené platnosti usnesenie tohože súdu v tejže veci, vynesené na hlavnom pojednávaní odvolacom dňa 9. marca 1935, bol porušený zákon v usta-

novení § 378, odst. 3 tr. p. v znení zák. č. 1/1920 Sb. z. a n. a v ustanovení § 556, odst. 1 tr. p.; ďalej vyslovil najvyšší súd, že usnesením tohože súdu vyneseným na hlavnom odvolacom pojednávaní dňa 9. marca 1935, ktorým bol rozsudok prvostupňového súdu zrušený a trestné pokračovanie proti E. P. bolo zastavené na základe upustenia od obžaloby súkromných žalobcov, bol porušený zákon v ustanovení § 19 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. a § 323 tr. p.; v dôsledku toho zrušil najvyšší súd na základe § 442, odst. 7 tr. p. a z dôvodu zmätočnosti podľa § 384, č. 4 tr. p. usnesenie krajského súdu zo dňa 29. marca 1935 v tej časti, ktorou bolo usnesenie tohože súdu zo dňa 9. marca 1935 platnosti zbavené. Inak nemalo usnesenie najvyššieho súdu účinku pre strany.

D ô v o d y:

E. P. bol rozsudkom okresného súdu v Nitre č. T 1091/34 zo dňa 29. januára 1935 odsúdený pre prestupok pomluvy podľa § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., spáchaný na úkor mestských úradníkov a zamestnancov mesta N., s použitím § 21 prestupkového zákona na 3000 Kč peňažitého trestu, ktorý v prípade nevymožiteľnosti má sa premeniť na uzamknutie v trvaní 30 dní.

Na hlavnom odvolacom pojednávaní, konanom na základe odvolania verejného žalobcu a obžalovaného dňa 9. marca 1935 pred odvolacím senátom krajského súdu v Nitre, prehlásil verejný žalobca, že bere obžalobu povereníka štátneho zástupcu späť, lebo súkromní žalobcovia nedali zmocnenie ku stíhaniu obžalovaného, a že netrvá na jeho potrestaní.

Obžalovaný na dotaz predsedu prehlásil, že inkriminované výroky ľutuje, späť ich bere a je ochotný toto prehlásenie uverejniť v miestnych novinách »N. S.« a »N. L.« a že súhlasí, aby opis zápisnice odvolacieho pojednávania bol zaslaný obecnému úradu mesta N. Zástupca súkromných žalobcov a mesta N. potom prehlásil, že obžaloby bere späť a súhlasí s tým, aby trestné pokračovanie proti obžalovanému bolo zastavené so súčasným zrušením prvostupňového rozsudku.

Po týchto prejavoch strán krajský súd ako súd odvolací vyniesol usnesenie, ktorým prvostupňový rozsudok zrušil a trestné pokračovanie proti obžalovanému na základe § 323 tr. p. zastavil, uvedúc v usnesení ako dôvod: »lebo súkromní žalobcovia vzali obžalobu späť a súhlasili so zrušením prvostupňového rozsudku.«

Súkromný žalobca dr. Š. H. napadol toto usnesenie podaním zo dňa 22. marca 1935, v ktorom jednak žiada o opravu zápisnice o hlavnom odvolacom pojednávaní, jednak vytýka nezákonnosť postupu odvolacieho súdu dotýčne zrušenia prvostupňového rozsudku a zastavenia trestného pokračovania.

Odvolací súd, ačkoľvek toto podanie bolo opozdené a zákonom vylúčené, usnesením zo dňa 29. marca 1935 nevyhovел sice žiadosti o opravu zápisnice, ale vyhovujúc výtku o nezákonnosti postupu, pozbavil vlastné usnesenie zo dňa 9. marca 1935 platnosti a nariadil nové odvolacie hlavné pojednávanie.

Týmto postupom porušil odvolací súd zákon v neprospech obžalovaného. § 378, odst. 3 v znení zák. č. 1/1920 Sb. z. a n. stanoví, že usne-

senie sborového súdu preskúmať vrchný súd. Preskúmal-li tedy sborový súd sám svoje usnesenie a toto — na základe podania súkromného žalobcu, ktoré nazýva žiadosťou — pozbavil platnosti, porušil zákon v horecitovanom ustanovení trestného poriadku a prekročil tak obor svojej pôsobnosti, čím zaviniť zmätok podľa § 384, č. 4 tr. p. Krome toho preskúmanie usnesenia sborového súdu ako súdu odvolacieho je vylúčené § 556, odst. 1 tr. p., podľa ktorého je sťažnosť proti takému usneseniu neprípustná a krajský súd tedy porušil svojím rozhodnutím zákon i v ustanovení § 556, odst. 1 tr. p.

Bolo preto treba opravnému prostriedku pre zachovanie právnej jednotnosti podanému generálnou prokuratúrou vyhovieť a vysloviť, že zákon bol porušený v uvedených miestach zákona, zároveň však, pretože usnesenie toto bolo v neprospech obžalovaného, lebo ním ožil zrušený prvostupňový odsudzujúci rozsudok a bolo nariadené ďalšie trestné pokračovanie proti obžalovanému, ktoré bolo už proti nemu zastavené, bolo treba v smysle § 442, odst. 7 tr. p. a z dôvodu zmätku podľa § 384, č. 4 tr. p. vadné usnesenie zrušiť a ponechať v platnosti usnesenie zo dňa 9. marca 1935.

§ 19, odst. 1. zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. stanoví, že súkromný žalobca môže upustiť od stíhania, len pokiaľ súd prvej stolice nepočal vyhlasovať rozsudok. Keď súkromní žalobcovia upustili od obžaloby na odvolacom hlavnom pojednávaní, stalo sa tak v takom období trestného pokračovania, kedy rozhodnutie súdu týmto prehlásením žalobcov v smysle horecitovaného zákonného ustanovenia nemohlo už byť obmedzené a nemohlo tedy ani slúžiť toto prehlásenie strán za základ k rozhodnutiu podľa § 323, odst. 1 tr. p., ktoré predpokladá upustenie od obžaloby podľa zákona učinené, tedy učinené v takom období pokračovania, kedy s ním zákon spojuje ešte vliv na rozhodnutie súdu práve v § 323 tr. p. stanovený.

Keď odvolací súd prez to prvostupňový odsudzujúci rozsudok zrušil a trestné pokračovanie na základe § 323 tr. p. zastavil pre späťvzatie obžaloby stranami, porušil zákon v tomto jeho ustanovení ako i v ustanovení § 19 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. Ponevác však usnesenie bolo v prospech obžalovaného, nemá prítomné rozhodnutie v tejto časti pre strany účinku.

Čís. 5497.

Ustanovením § 66, odst. 1 tr. zák., že pokus zločinu alebo prečinu má byť trestaný miernejšie než dokonaný čin, nie je stanovená žiadna zvláštna nižšia sadzba na pokus zločinu alebo prečinu, menovite nie je vyslovené, že by najvyššia výmera trestu za pokus zločinu alebo prečinu nesmela presahovať spodnú hranicu trestnej sadzby stanovenej zákonom na dokonaný zločin alebo prečin.

(Rozh. zo dňa 28. januára 1936, Zm III 598/35.)